

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoSr/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316895363
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8316895363.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcu: G. G. U., nar. XX.XX.XXXX, L. XXXX/X, E., zast. JUDr. Martinom Kirňakom, advokátom, Strojárska 3998, Snina proti žalovanému: U. E., E., H. XXXX/XX, D., B.: XX XXX XXX, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 5Csr 1/2016-97 zo dňa 03.10.2017 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou žiadal žalobca zrušenie rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného pri Rozhodcovskej a mediáčnej, záujmové združenie právnických osôb so sídlom Dunajská 15, Bratislava - Staré Mesto, pod sp. zn. č.k. K./XXXX/XXXX zo dňa 02.11.2015 s poukazom na skutočnosť, že podľa ustanovenia § 41 Zákona č. 244/2002 Z.z. účinného v čase vydania rozhodcovského rozsudku žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 60 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku.

2. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že tzv. fikciou doručenia bol rozhodcovský rozsudok žalobcovi doručený 17.12.2015 a dňom 18.12.2015 mu začala plynúť 60-dňová prekluzívna lehota na podanie žaloby na súd na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Posledným dňom lehoty bol deň 16.02.2016, pričom žaloba bola podaná až dňa 05.05.2016, teda po márnom uplynutí prekluzívnej lehoty. Z uvedeného dôvodu preto bola žaloba zamietnutá a súd sa nezaoberal dôvodmi, pre ktoré žiadal žalobca rozhodcovský rozsudok zrušiť.

3. Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že je v tejto veci nutné aplikovať Zákon o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z., nakoľko s poukazom na rozsudok Súdneho dvora vo veci C 419/11 zo dňa 14.03.2013 fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby k spoločnosti ako sú konateľstvo alebo väčšinový obchodný podiel v tejto spoločnosti nemožno považovať za spotrebiteľa, ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tejto spoločnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru.

4. Súd prvej inštancie preto žalobcu nepovažoval za spotrebiteľa, nakoľko tento prevzal ručenie za záväzok zo spoločnosti, ku ktorej je v úzkom vzťahu.

5. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP s poukazom na skutočnosť, že úspešnej strane trovy konania nevznikli.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie zo strany žalobcu, ktoré odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ ako aj ustanovením písm. b/, teda že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a boli porušené procesné práva žalobcu. V odvolaní žalobca namietol, že žalobcovi nebolo doručené fyzicky

rozhodnutie rozhodcovského súdu, pričom fikcia doručenia môže nastať len v prípade ak rozhodcovský súd vynaložil primerané úsilie na ich doručenie a zároveň boli zaslané do miesta trvalého pobytu buď doporučenou zásielkou alebo iným spôsobom, ktorý umožňuje overiť snahu o doručenie. Namietol, že v spise sa nenachádza žiaden dôkaz, ktorý preukazuje primeranú snahu o doručenie alebo spôsob akým bola táto snaha zo strany rozhodcovského súdu realizovaná. S poukazom na to, že žalobcovi nebol doručený návrh vo veci samej ani ďalšie písomnosti a ak by sa bol dozvedel o tomto konaní včas, mohol by predkladať dôkazy, ktoré by osvedčili to, že rozhodcovská doložka sa na neho nevzťahuje. Poukázal na to, že o existencii rozhodcovského rozsudku sa dozvedel až po nahliadnutí do exekučného spisu, ktorého súčasťou bol aj rozhodcovský rozsudok a v samotnej zmluve bol za ručiteľa označený až dodatočne. Z tohto dôvodu mal za to, že rozhodcovská doložka je neplatná a rozhodcovský súd nemal právomoc vo veci konať, pričom žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podal včas vzhľadom na okolnosti, podľa ktorých sa dozvedel o tomto rozsudku.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že prvostupňový súd správne vyhodnotil vec po skutkovej aj po právnej stránke, pričom odvolanie žalobcu považoval za účelové. Poukázal na skutočnosť, že žalobca cielene odmietal prevziať písomnosti zo strany rozhodcovského súdu, pričom pokus o doručenie rozhodcovského rozsudku preukazuje doručienka, ktorej údaje sa považujú za pravdivé pokiaľ nie je dokázaný opak. Na základe fikcie doručenia bol rozhodcovský rozsudok týmto spôsobom doručený aj keď sa o tom adresát nezdozvedel. Zároveň žalovaný poukázal na to, že žalobca bol v zmluve, ktorá bola predmetom rozhodcovského konania, riadne označený ako ručiteľ, pričom ako každému subjektu v tejto zmluve sa na neho vzťahuje aplikovateľnosť rozhodcovskej doložky. Poukázal na to, že ako ručiteľ obchodnej spoločnosti prevzal na seba záväzky tejto spoločnosti a aj na neho sa vzťahuje režim Obchodného zákonníka. Poukázal na to, že nie sú splnené predpoklady pre zrušenie rozhodcovského rozsudku.

8. Žalobca vo svojom vyjadrení k podaniu žalovaného uviedol, že nie sú pravdivé informácie o jeho cielenom odmietaní prevzatia písomnosti, pričom poukázal na to, že predkladá nový dôkaz, ktorý bez svojej viny nemohol predložiť, ktorý podporuje jeho tvrdenia, že neboli splnené podmienky pre náhradné doručenie, nakoľko sa v rozhodnom čase nezdržoval na adrese svojho pobytu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 5Cdo 94/2000, kedy pri aj krátkodobom pobyte adresáta v čase doručenia mimo adresy doručenia nie je daný predpoklad pre uplatnenie fikcie doručenia. Poukázal na to, že je povinnosťou súdu vykonať šetrenie zistenia týchto skutočností, pričom v jeho prípade toto náhradné doručenie bolo neúčinné. Zároveň predložil vyjadrenia tretích osôb, podľa ktorých sa mal v dňoch XX. - XX.XX.XXXX zdržiavať mimo adresy svojho bydliska.

9. Ďalšie vyjadrenia sporových strán v konaní predložené neboli.

10. Krajský súd v Prešove svojím rozhodnutím č.k. 23CoSR 1/2018 - 135 zo dňa 27.03.2019 potvrdil napadnutý rozsudok, pričom sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie v tom, že žalobcovi bol doručovaný rozsudok na jeho správnu adresu, a preto sú správne závery súdu prvej inštancie o uplatnení fikcie doručenia ako aj závery o podaní žaloby po prekluzívnej trojmesačnej lehote.

11. Na základe dovolania podaného žalobcom Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 8Cdo 283/2019 - 217 zo dňa 26.02.2020 zrušil rozsudok odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosť, že odvolací súd sa vyporiadal s námietkou správnosti adresy, na ktorú boli písomnosti žalobcovi doručované, no nezaoberal sa okolnosťou týkajúcou sa doručovania rozhodcovského rozsudku, ktorá musí byť splnená pre uplatnenie fikcie doručenia, a to tej, či sa žalobca v čase doručovania rozhodcovského rozsudku zdržiaval na doručovacej adrese, pričom len v prípade, že sú splnené obe tieto podmienky, možno uplatniť tzv. fikciu doručenia podľa § 47 ods. 2 OSP.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

13. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné

práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tomto konaní sa súd prvej inštancie nevyporiadal s posúdením správnosti fikcie doručenia rozhodcovského rozsudku v celom rozsahu čím zo strany súdu prvej inštancie došlo k vydaniu nepreskúmateľného rozhodnutia.

14. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia nepochybne je porušením práva strany sporu na spravodlivý proces. Aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR či Ústavného súdu SR vyplýva, že súdne rozhodnutie vyžaduje, aby obsahovalo odpoveď na námietky vznášané stranami sporu, pričom práve dostatočné dôvody musia byť uvedené ku skutočnostiam, ktoré sú rozhodujúce pre rozhodnutie. Je potrebné uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného SR totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (vid. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS46/05, II. ÚS 76/07). 20. Odvolací súd došiel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie nespĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí, a preto je nepreskúmateľný.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne posúdil skutočnosť, že vo veci je potrebné postupovať v zmysle Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z. účinného v čase doručovania rozhodcovského rozsudku s poukazom na skutočnosti, na ktoré poukazoval súd prvej inštancie, a to rozsudok Súdneho dvora vo veci C 419/2011 zo 14.03.2013.

16. V zmysle § 41 Zákona o rozhodcovskom konaní je lehota na podanie žaloby 60 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania. V danom prípade je nepochybne, že k vyznačeniu doložky právoplatnosti v rozhodcovskom rozsudku došlo na základe tzv. fikcie doručenia, nakoľko žalobcovi nebol rozhodcovský rozsudok doručený. V danom prípade bol rozsudok rozhodcovského súdu doručovaný v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní, ktorý uvádza, že v prípade nemožnosti doručenia písomnosti adresátovi sa považuje takáto písomnosť za doručená ak je zaslaná do posledného známeho sídla alebo miesta výkonu podnikania adresáta doporučenou zásielkou.

17. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 244/2002 Z. z.: Z dôvodu osobitného charakteru rozhodcovského konania a jeho účelu, ktorým je rýchlosť, hospodárnosť a efektívnosť konania, sa upravuje i doručovanie písomností v rozhodcovskom konaní. Zakotvuje sa i fikcia doručenia, ak nemožno adresátovi doručiť osobne, do sídla, miesta podnikania alebo trvalého bydliska. Vtedy postačí, ak sa písomnosť doručí doporučenou zásielkou na poslednú adresu, ktorá bola rozhodcovskému súdu alebo druhému účastníkovi rozhodcovského konania známa.

Účastníci rozhodcovského konania sa môžu odchýliť od ustanovení návrhu a určiť si aj iný deň doručenia. Doručovanie súdnych písomností sa však spravuje ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o doručovaní.

18. Podľa komentára týkajúceho sa doručovania v zmysle zákona o rozhodcovskom konaní platí, že: „Primárne upraveným spôsobom doručovania je osobné odovzdanie relevantných písomností adresátovi. Písomnosti sa v takom prípade považujú za doručené momentom odovzdania. Písomné potvrdenie nie je podmienkou právne účinného doručenia. Z dôvodu neskoršieho preukazovania

však možno takéto potvrdenie jednoznačne odporučiť. Alternatívne možno písomnosti doručovať do sídla adresáta (v prípade právnickej osoby), do miesta trvalého pobytu (v prípade fyzickej osoby) alebo na miesto podnikania (v prípade fyzickej alebo právnickej osoby). Môže ísť o doručenie najmä prostredníctvom poštovej prepravy, kuriéra alebo iného posla. Opäť je potrebné konštatovať, že z dôvodu prípadného preukazovania je vhodné zabezpečiť písomné potvrdenie o prevzatí. Zákon ďalej ustanovuje doručovanie pre prípad, ak nemožno doručiť písomnosť adresátovi na nijakom z uvedených miest ani po vynaložení primeraného úsilia na zistenie tejto skutočnosti. Vynaloženie primeraného úsilia bude potrebné hodnotiť s ohľadom na konkrétne okolnosti. V zásade možno od odosielateľa očakávať, že na základe verejne dostupných informácií preverí aktuálne sídlo alebo miesto podnikania adresáta. Primeraným úsilím tak môže byť preverenie aktuálneho sídla v obchodnom registri alebo inom verejne dostupnom registri a prípadne miesto podnikania podľa webového sídla adresáta. Neprítomnosť príjemcu na mieste doručenia nebráni nastaniu účinkov doručenia. Prijemca by tak mal v prípade neprítomnosti v danom mieste zabezpečiť, aby sa k nemu doručené správy dostali. Nemožno však od odosielateľa očakávať, že sa bude pokúšať o zabezpečenie prístupu do verejne nedostupných registrov (napr. register obyvateľstva) alebo bude inými nákladnými metódami zisťovať, kam možno adresátovi zásielku doručiť. Podľa nemeckej judikatúry je strana rozhodcovskej zmluvy, ktorá po jej uzavretí mení svoje miesto podnikania, povinná oznámiť druhej strane nové miesto. Porušenie tejto povinnosti nemôže byť na ťarchu druhej zmluvnej strany alebo rozhodcovského súdu. (GYÁRFÁŠ, Juraj. § 25 [Doručovanie]. In: CSACH, Kristián, GYÁRFÁŠ, Juraj, PORUBSKÝ, Michal, ŠTEVČEK, Marek. Zákon o rozhodcovskom konaní. 1. vydanie. Praha: Nakladateľství C. H. Beck, 2017, s. 376.)“

19. Otázka doručovania doporučenou zásielkou je v procesnom predpise, ktorý bol účinný v tom čase riešená v § 47 Občianskeho súdneho poriadku, a to ods. 2, podľa ktorého ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, kedy bola zásielka vrátená súdu za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

20. Ako vyplýva z citovaného ustanovenia platného procesného právneho predpisu v čase doručovania rozsudku rozhodcovského súdu, tak ako to uviedol vo svojom rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky pre uplatnenie tzv. fikcie doručenia je nutné súčasné splnenie predpokladov doručovania na správnu adresu a to, že adresát sa v mieste doručovania zdržuje. Zároveň musí byť zachovaný aj postup, ktorý ukladá procesný predpis pre doručenie tak, aby mohlo dôjsť k uplatneniu fikcie doručenia.

21. Tieto skutočnosti z rozsudku súdu prvej inštancie nevyplývajú, preto bude úlohou súdu prvej inštancie sa opätovne zaoberať skutočnosťami, ktoré sú rozhodujúcimi pre prípadné uplatnenie fikcie doručenia, teda či sa zdržiaval adresát v mieste a na adrese, na ktorú bola zásielka rozhodcovského súdu doručovaná a či bol zachovaný postup pri doručovaní tak, ako to vyžadoval Občiansky súdny poriadok. Tieto skutočnosti nebolo možné zistiť v konaní pred odvolacím súdom, nakoľko v spise absentuje spis Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. K. pričom zo spisu vyplýva, že tento už bol žiadaný zo strany súdu prvej inštancie, no napriek tomu nebol oboznámený na žiadnom z konaných pojednávaní a v spise sa nenachádza. Preto bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne tento spis vyžiadať a z jeho obsahu zistiť, či bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu doručovaný riadne v súlade s vtedy platným ust. § 47 ods. 2 O.s.p. aj s prihliadnutím na judikatúru vzťahujúcu sa na doručovanie. V prípade, že súd prvej inštancie nebude mať preukázaný spôsob doručenia podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, je nutné vychádzať zo záveru, že žaloba na zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná včas, nakoľko nedošlo k účinnému doručeniu rozsudku rozhodcovského súdu a následne bude povinnosťou súdu prvej inštancie sa zaoberať dôvodmi, pre ktoré žiada žalobca zrušiť rozhodcovský rozsudok. V tomto prípade je súd prvej inštancie povinný sa zaoberať aj obsahom dôkazov, ktoré predložil žalobca v rámci odvolacieho konania.

22. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že tieto tvrdené skutočnosti zo strany žalobcu podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavujú novoty v odvolacom konaní, nakoľko žalobca už v žalobe tvrdil, že mu neboli doručené žiadne písomnosti týkajúce sa sporu pred Stálym rozhodcovským súdom a pokiaľ namietol doručenie formou tzv. fikcie, je úlohou súdu vyporiadať sa s touto námietkou tak, aby bolo

zrejme, či došlo k naplneniu podmienok pre uplatnenie fikcie doručenia, ktoré vyplývajú z vtedy platného Občianskeho súdneho poriadku.

23. Preto odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil napadnutý rozsudok a postupom podľa § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude znova vo veci konať, vypořadať sa v tomto rozhodnutí vytýkanými nedostatkami, a následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP aj náležite odôvodniť.

25. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov konania vrátane trov dovolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).